

RHYZELIUS, ANDREAS OLAVI

En öfwer sitt k. barns död gråtande
Rachel, hugswalad med tre
tröste-punctar, vtsökta och förestälda
af Vppenb. c. 7:14-17. Wid
biskopsdotterens ... Catharina
Margareta Thorstens-dotter
Rudenskiölds,

1740

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
  - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
  - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
  - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

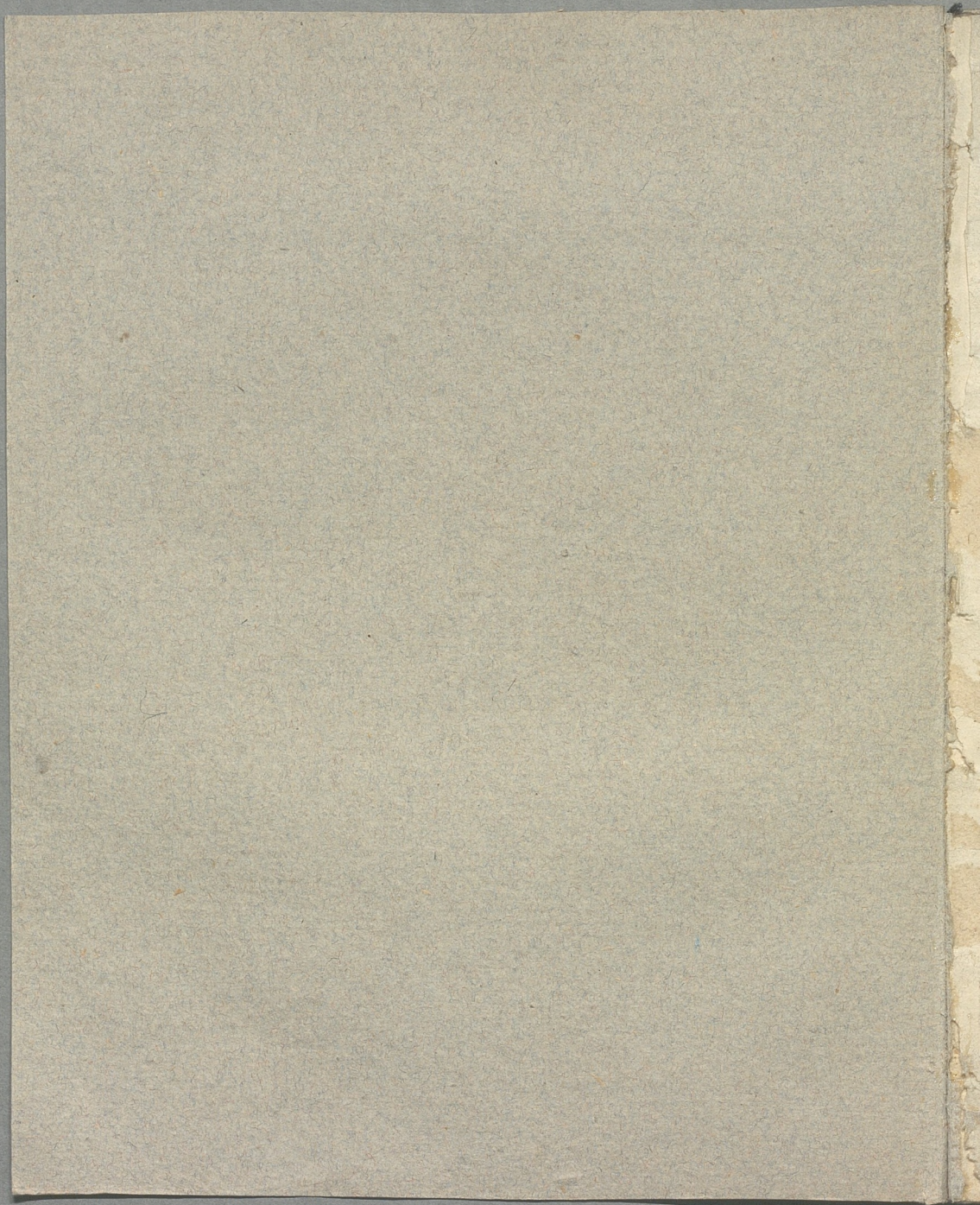
Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

Liberad
Sed 1700.
1700 - 1827

R u d e n s c h ö l d, Catharina Margareta. 1740.

RUDENSCHOLD

I. N. I. C. D. N.
En öfwer sitt 8. barns död

Lith. med.
År 1900.
1700 - 1829

Bråtande Rachel,

^{Zugswald}
Med tre Tröste-Punctar,
Utsökta och förestälda af Oppenb. c. 7: 14-17.
Wid

Biskopsdotterens,
Hälsborna och Engdädla Jungfru,
**af CATHARINA
MARGARETA
Thorstens-Dotter
Rudenskiölds,**

Öffenteliga och Christeliga Begräfning,
för en mycket förnäm och folkräk församling, uti
Lindöpings Domkyrko, then 24 Junii eller
Midsommardagen, år 1740,

af
ANDR. OLAV. RHYZELIO,
S. S. Theol. Doct. & Archipp. Lincop.

*****
Tryckt i LINDÖPING hos PETER PILECAN,

M. M. C. D. LXX. V. 1775
In officio S. P. P. P. P. P.

Handwritten text in a large, decorative Gothic script, likely a title or heading, which is mirrored and difficult to decipher.

Handwritten text in a smaller Gothic script, possibly a subtitle or introductory line.

Oppens. 14: 4.

**The äro Jungfrur, och fölia Lam-
bet, ehwart thet går.**

Handwritten text in a large, decorative Gothic script, likely a title or heading, which is mirrored and difficult to decipher.

Handwritten text in a smaller Gothic script, possibly a subtitle or introductory line.

Handwritten text in a smaller Gothic script, possibly a subtitle or introductory line.

Entie = Bistopinman;
Höla och Wälborna Fru,
Fru MAGDALENA WALLWIK
RUDENSJÖLD,

Samt
Hennes Kärälsfeliga och Hederwerda Barn,
Wälborna Herrar Söner,

Herr CARL RUDENSJÖLD,
Swenskt Kongl. Minister wid thet Kongl. Prästkista Hoff,

Herr BENEDICT. RUDENSJÖLD,
Secretaire uti Kongl. Maj:sts och Riktsens Estats-Contoir,

Herr JOHAN RUDENSJÖLD,
Cancellist uti Kongl. Cancellie-Collegio, och utrikes Expedi-
tionen, och

Herr ULRIC RUDENSJÖLD,
Notarius uti Kongl. Maj:sts och Riktsens Commerce-Collegio,

Så och Wälborna Döttrar

Fru EMERENTIA RUDENSJÖLD,
Dom-Probstens och Professorens i Lund, Herr Doct. HENR.
BENZELII Fru.

Jf. MAGDALON RUDENSJÖLD, och
Fru ANNA CHRIST. RUDENSJÖLD,
Sal. Majorens **NORDENBORGS Entie = Fru,**

Kiute nåd, tröst och all wälsignelse af Gudi genom
Herran Jesum Christum! Amen!
Wed hwad tröstefult hopp wi Christne kunne låta våra
f. anhöriga och wänner genom then naturliga böden fara ifrån
oh, samt hwad goda och sasta stial wi böre och kunne hafwa til sådant
hopp,

Hopp, om thet Tal, och nog krafteligen trösta; thet hafwer jag, efter an-
 modan, på mitt enfalliga fect, budit til at vii thenna hastigt stretna pres-
 bifan bewisa. Eder, som i gemen här är wordet föresteldt til allas,
 ifwer the sinas dödsfall iörgande, Christnas tröst, kan förtreffeliga nått
 och wäl i sinnerhet lämpas in yppå och sannas om Edor saligen döda
 Jungfru, Dotter och Jungfru, Syster. Hon hafwer, Gudi ära!
 medan hon här lefde, såsom en dägelig ros, i församlingen, sin Brud-
 gummas Christi örtagård, uti Gudsfruchtans, ödmuikhets, lyskhets,
 tolamods och andra Christeliga dygders sägning, stådt gansta skön och
 behagelig, och therefter i Herranom sinom Frälsare glad och saligen
 hadanledit, samt är altså wisserligen genom döden, i anseende til sin siäl,
 blefwen införd i himmelen och ewigheten, ther hon inför Guds stot i
 hans tempel bor säkert och mår osägeliga wäl, tienandes Gudi uthan
 återwändo ibland änglar och helgon med ett ewigt tack och loffsägande;
 Ty kan icke ste annat, än at hon blifwer, på then stora domedag, edet
 af Gudi igengisfwen med glädie til fröad ewinnerliga. Therefore kan ocl
 jag icke sela i then förmodan, at Wälborna Fru Biskopinman, med
 sina samtel. sorgbundna k. Anhöriga, låter thenna så fast grundada tröst
 hos sig finna rum til ett Christeligt och kraftigt hugswalande. Swilket
 af hiertat önskar och med skyldigasta wordnad in til min döb framherdar

Adla och Wälborna Fru Biskopinns

Och Samteliga

Hennes kiärlstfeliga hederwerda Barns

Inföding then 29.

Jul. 1740.

Tienstrognaeste tienare

A. O. R.

O! H^{er}re lär oss besinna och flitigt tencka therpå,
 At tiden mon förswinna och wi skole härifrå:
 Then hugnad, frögd och åra, som oförgengelig är,
 Tu werdes oss beståra, wår GUD och Frelsare tiår! a)

Så ware af oss allom, til en wålsignad begynnelse och beredelse,
 önskad i Guds Faders, Guds Sons och Guds then
 heliga Andas Namn, AMEN!

Förberedelse.

Rachel gräter sin barn, och wil icke låta hug-
 swala sig; ty thet är ute med them. Åro
 Prophetens Jeremiae ord om then stora och hiert-
 fråtande sorg, som Judafolk eller dottern Zion
 hade, samt med ropande, gråtande och ögo-
 nens tårar förklarade, när hennes barn, Juda = och Ben-
 jamins Slechter, mošte för sin otro, olyhdo, ogudachtighet
 och obotferdighet, efter Guds rettwisa dom, utu thet land,
 som H^{er}ren GUD theras fäder gifwit hade, bort i fiendas
 land, til at thet förslita sina elendes = dagar under smålek,
 trug och twång i ett longwarigt fengelse. A) Med samma ord
 hafwer ock Guds Ande genom Euangelisten Matthæum,
 welat beskriwa then ömkefulla klagan, gråt och skrän,
 som hördes och fördes af qwimmorna, i Bethlehem och alla
 thes grentsor, öfwer theras, efter R. Herodis obarmher-
 tiga

a) N:o 285: 13.

A) Sunt, qui malant, Prophetica hæc verba commodius posse tantum accipi de infan-
 ricidiõ Herodis; quam de captivitate Babylonicã ejusque deplorandã miseriã; ac
 alii nobiscum contra.

tiga befallning, tyrannestligen mördada barn. Swad Jeremias hade sagt om dottern Zion, thet anförde Matthæus och lempade in på the Bethlehemitiska genom R Herodis tyranni Sonalösa mödrar; thy liuda orden hos begge, Propheten och Euangelisten, efter Guds Andas drift och ingifwande, såsom the redan blefwit anförde: Rachel gråter sin barn, och wil icke låta hugswala sig; ty thet war yte med them b). Men uti orden, ehwar man läs them, antingen hos Propheten eller Euangelisten, äro tv ting: nemligen en gråtande moder och orsaken til hennes gråt; wi wilje altså något handla om hwartthera af thesa tv.

a) Then gråtande modern nemnes på begge ställen wid namn och kallas Rachel. Rachel war then Syrens Labans dotter, Patriarchens Jacobs eller Israels hustru, Josephs och Benjamins moder, som, wid 1750 år, för Jesu Guds Sons hugneliga födelse, dödde i barnseng efter sin yngre Son, och wardt begrafwen vnder en stor grafwård wid Ephrath, thet sedan är wordet kalladt Bethlehem, såsom Moses omstendeligen berättat c). Emedan Rachel är blefwen achtad och hållen för en Patriarchinna i Israel; thesöre hafwer Jeremias infört henne, som war Stammmodern, likaså som hon af sitt stofft upwaknat och uti sin graf hållit en bitter klagogråt öfwer sin barn och efterkommande, när the fångne bortfördes til Babel. Afwen så hafwer ock Matthæus, mong hundrade år thesrefter, anført samma Stammmoder, såsom i sin barn och efterkommande, the Bethlehemitiska mödrar, jemmerligen gråtande, och sig storligen beklagande öfwer sin klåra menlösa barns ömfeliga medfart och mördande B). War altså Patriarchinnan Rachel, icke personligen, utan i sin Posterité, en gråtande moder. Hennes gråt war icke en Crocodils-gråt, af skrymteri, harm, bedrägeri eller

b) Jer. 31: 15. Matt. 2: 18. c) Gen. 35: 19, 20.

B) *Tanta luctus causa erat matribus Bethlehemiticis, ut ipsa Rachel fletura esset, & viveret. Ita Piscator.*

eller med torra ögon; utan så hiertelig, bitter, öfwerflödig och erbarmlig, at Guds Ande hos Euangelisten Matthæum welat, såsom med en synnerlig wåltalighets konst, föreställa hennes sorgs bitterhet och gråts yprichtighet, sägandes: **J** Rama wardt hörd en röst, i rösten ett stort klagomål, i klagomålet en gråt och i gråten mycken skrån d) så at monge andre kunde både med öronen höra och med ögonen se, huru Rachel war en af hiertat gråtande moder.

β) Orsaken til gråten gifwer Jeremias tilkenna med thesa ord: ty thet är; Matthæus säger: ty thet war aldeles yte med them, barnen. At then gråtande modern Rachel hade både i dottern Zion och i the Bethlehemitiska mödrar, en stor och giltig orsak til sorg och gråt, thet kan hwar och en wål finna, utan at man behöfwer therom mycket nämna; ty hward moder skulle kunna ythan tårefulla ögon se sina k. barns bortförrel i elende, än mindre theras grusweliga af daga tagande? Men Rachels ogrundade inbilning och galne tancke om the bortförda och mördada barnen gjorde hennes sorg och gråt otröstelig; Hon wille icke låta hugswala sig; ty thet war, efter hennes tycke och tancka, aldeles yte med barnen. Dottern Zion i Jeremiæ tid mente, at fengelsset i Babel skulle blifwa ewigt, och at hennes tit bortförde barn aldrig skulle mer komma til Judaland tillbaka. Och mödrarna yti och wid Bethlehem, wid Christi födelses tid, woro otrösteliga; ty the mente, at theras af daga tagne Söner aldrig skulle widare komma til lif igen; men begges tancke war falsk och ogrundad C). Dottern Zion hade bordt taga til sig tröst af thesa then trofasta Gudens löfftes och trösteord: låt af titt ropande och gråtande och tin ögons tårar;

A 2

ty

d) Matt. 2: 18.

C) B. m. SEBAST. SCHMIDIUS *voluit, non ita hæc accipienda esse; quasi omnis omnino etjam divina respueretur consolatio; alioqui frustra mox Dominus fuisset consolatus. Sunt etjam qui arbitrantur, ideo harum æterum fuisse inconsolabilem, quod suspicarentur inter occisos puerulos fuisse Messiam,*

ty Herren säger: tin barn skola komma igen vtu skendaland e). Och the Bethlehemitiska qvinnor hade bordt weta och betencka, at tyrannen, som låtit dräpa theas Söners kroppar, hade ingen macht at förderfwa theas själar f), som blefwit i dödsstundene förde af Änglarna i Abrahams sköte g), ther the, orörda af alt awal, skulle förwaras til domedag och en ewig salighet. Om then i sin döttrar gråtande Rachel hade thetta påmint sig och eftersummat, wiseligen hade hon både låtit hugswala sig och kunnat i trone med ett hugneligit hopp vnder sitt gråtande så trösta sig sielf, at hennes gråt efter hand affstannat och all hennes bedröfwelse fallit i fullkomlig förgätenhet. Men thet kan tyckas och sägas, at hon begge gångerna warit (at man här om må bruka Apostelens ord h) af förmycken bedröfwelse uppsluten, emedan thet så gick henne, såsom thet läses om Patriarchen Jacob, när honom inbillades, at hans k. Son Joseph war död, så, fastt alle hans Söner och döttrar gingo til, at the skulle honom hugswala, han dock icke wille låta hugswala sig i).

Christeliga mödrar, som gådt i Guds Andas Schola, ther nitit af Guds H. Ord vnderwisning, och lärt hemta tröst, kunna fuller, när döden them ifrånycker theas k. barn och lifsplantor, icke annat, än sörga och gråta; tyckas ock hafwa thet skäl til, när the besinna, huru och hwarföre then oyndwisfelige döden är kommen i werldene k) och blefwen så allmemneligen wäldig öfwer menniskioslechet, samt med sig besinna, hwad stor mistning och sorgelig saknad han them gör, när han them ifråtager, ofta i unga och betsta åldren, sådana barn, som warit theas ögons lust, hierta och glädie och kunnat blifwa theas ålderdoms tröst, såsom en i otid ångslig moder om sin Son läses hafwa sig vtlåtit l). Men sådana i Christendomen gråtande Racheles wilja låta trösta sig,

e) Jer. 31:15. f) Matt. 10:28. g) Luc. 16:22. h) 2. Cor. 2:7. i) Gen. 37:35.
k) Rom. 5:12. l) Tob. 10:4.

sig, the kunna ock trösta sig sielfwa; ty the af Guds oswikeliga Ord äro försäkrade, at i then naturliga döden är eller blifwer thet icke aldeles yte med theras barn, och at the wisserligen en gång skola få them igen uti vpsländelsen Guds Anglom lifa m), och altså tusendsfalt dageligare, tåckare och kiärare, än the här någonsin kunnat warit för theras ögon. Och emedan the förwisso thetta weta, thesfore sörga the icke öfwer sina barns död, såsom hedningar, the ther intet hopp hafwa n); ej heller gråta the så, at the synda med otolighet, misnöge och knorr; utan wid sådana tilfellen, såsom eljest, wörda the Guds heliga wilja, prisa hans nådesanstalt, fågna sig innerligen i hiertat, fast ögonen flyta med tårar, öfwer barnens förlossning och flyttning utu jordiskt elende til himmelsk sällhet, ja, önska ock sig komma snart tit, at them ther, ibland Anglar och helgon, in för Guds och lambets stol, med osägelig glädje, uti fullkomlig salighet igenfinna och sedan ewigliga omfamna.

Wi hafwe, Herrans wälsignade, här ibland os en öfwer sitt hiertåstelige barns död gråtande Rachel. Wär Högtårada, Högförnäma och af allom älskade Enckebistopina, Wälborna Fru MAGDALENA RUDENSKILD, gråter; ty döden hafwer nyligen henne ifråryckt ett hennes k. Barn, then i lifstiden Wälborna och Dygdådla Jungfru, Jungfru CATHARINA MARGARETA RUDENSKILD. Såsom en naturlig och af hiertat huld och omsinnad moder, kan hon icke annat, än så sörga, at hon ock gråter; ty hon uti henne haft och nu i sitt hus saknar en tåck och kiär, en lydig och dygdig, en hierteliga from och Gudfruchtig Jungfru-Dotter. Hele skaden af vårt folk wet, at hon warit en dygdesam Jungfru, kan jag tryggeligen säga med Boas o). Och när alla hafwer hon thet goda rychtet, at hon fruchtat GUD och ingen ibland alla kan säga henne

hennes något ondt vppå, såsom om Judith finnes skrifwit p; Sörthenksful må ingen tycka vnderligt, at hennes Frumoder nu är en gråtande Rachel, och blandar sina önnigt flytande tårar med thesa then domarens Jephthaks ord: *Aj, min dotter, tu, med tin död, gör mig en hiertans sorg och tu bedröfwar mig q*). Men så hafwe wi dock then förhoppning, ja, ock then försarenhet och wisshet, at Fru Biskopinnan, såsom en i Guds Kors = Schola lenge öfwad och i Guds Andas läro = Schola wäl lärd Fru, både wil låta och tillika kan trösta sig emot thenna åkomma sorgen; ty hon therom är aldeles försäkrad, at thet icke är aldeles yte med hennes i döden förbleknada Dotter; utan hennes själ lefwer i Guds hand, och, at efter själens förening med kroppen på domedagen, skal thetta klåra barn, thenna klårelstelige dotter, vti vpsländelsen sine nu gråtande, men så sig obeskriweligen mycket glädjande, Moder af Gudi igen gifwen warda til ett glädt, saligt och ewigt sammanblifwande i then frögdefulla himmelen.

Thenna glädjerika tröst är man sinnad wid thenna Christelige begravnings = *ack* icke allenast vti theras hiertan, som öfwer och wid thet nämnda dödsfall äro sorgande och gråtande, utan ock vti allas våra hiertan, at intrycka och befästa med Guds H. ord. Hwarwid emedan of ovingengelig är Guds then H. Andas hielp och medwerkande; Så wilje wi therom hos GUD wår himmelska Fader anhålla med ett af ödmiska och troгна hiertan, i Herrans Jesu namn låset Fader wår, som äst i himblom &c.

TEXTUS Vppenb. c. 7. v. 14 & 17.

Seske äro the, som äro komne vtu stor bedröfwelse, och hafwa twagit sin kläder, och giordt them hwit i lamb-

sens

p) Judith. 8:8.

q) Judic. 11:15.

sens blod. Therefore äro the för Guds stol och tierna honom natt och dag i hans tempel: och then på stolen sitter, skal bo öfwer them. The skola icke mer hungra eller törsta: icke eller skal solen falla på them, icke heller någon bette: En lambet, som mitt i stolen är, skal regera them, och leda them til lefwande waturkellor: Och GUD skal astorka alla tårar af theras ögon.

Herre GUD Fader i himmelen, gif at ditt Ord föröthan mehn med kraft må läras ic. N:o 9: 2.

Engången.

DRager han, I kiäre barn, drager han; jag hafwer låtit eder fara med sorg och gråt; men GUD skal gifwa eder mig igen med glädje och frögd ewigliga. Staden Jerusalem eller Dottren Zion, hwilken wi redan hört af och med Prophetens Jeremiae ord blifwa oss förestäld, såsom en öfwer sin til thet Babyloniska fengelsset bortfarande barn högeligen gråtande Rachel, anföres af Propheten Baruch uti hans bok, såsom en Moder, samma sina barn tiltalande med thesa ord: Drager han, I kiäre barn, drager han: jag hafwer låtit eder fara med sorg och gråt; men GUD skal gifwa eder mig igen med glädje och frögd ewigliga r). Then gråtande Rachel och then talande Modren hafwa fuller begge utlåtut sig wid enahanda tilselle och om

r) Bar. 4: 19, 23.

om enahanda folk eller barn; men dock finne wi emellan them then merkwerdiga åtstillnaden, at Rachel, såsom wi hört hafwe, wille icke låta hugswala sig; ty hon mente, at thet war aldeles yte med hennes barn; hon tenckte, at the woro platt förlorade och at hon aldrig mer skulle få them igen. Men then hos Propheten Baruch talande **Mo-**
Dren fann sig bättre i sin sorg, repade mod, och tröstade sig sielf emot sina barns oferd och sin ångsliga mistning. Thermed lindrade och lättade hon merkeligen sitt sorgbundna hjer-
ta, at hon mitt vnder sin gråt med full försäkran och orygge-
lig wisshet kunde om och til the bortfarande barnen säga: Gud som loffwat och kan, skal gifwa eder mig igen med glädje och frögd ewigliga.

Emedan **Herrans** wälsignade, hoppet och försäkran, som wi af Guds **H. Ord** hafwe therom, at **Herran** **GUD** skal en gång med glädje och frögd igengifwa them, som wi med sorg och gråt låte fara ifrå oss genom döden, är wår bet-
sta och kraftigasta tröst uti och emot then sorg och gråt, som våra **f. Anhörigas**, weners och frenders död kan oss förorsaka; Så wil nödwendigt wara, at wi warde af Guds **H. Ord** vnderrettade och förwifade om thetas tillstånd ef-
ter döden, hwilka wi skola kunna wenta få igen med glädje och frögd ewigliga. Förthenstul wilje taga oss före at af wår text föreställa och bewisa, hwad en öfwer sitt barns död gråtande Rachel, eller en öfwer något dödsfall sorgande **Christen** bör weta om then, som död begråtes, så framt then sorgande och gråtande wil och skal kunna trösta sig sielf och sig til hiertelig tröst wara försäkrad, at Gud skal gifwa then döda igen med glädje och frögd ewig-
liga. Try ting hafwer then gråtande Rachel, eller en sorgande **Christen**, efter wår texts anledning, at, sig til tröst, weta och besinna om thet döda barnet eller then men-
nistio, hwars död begråtes: nemligen

- I. Then dödas Christeliga Ieswerne för döden i thetta lifwet,
- II. Then dödas saliga tilstånd efter döden i himmelen, och
- III. Then dödas fullkomliga salighet i ewigheten.

These tre tröstepunctar wil man then gråtande Rachel och allom wid och öfwer dödsfall sörgande Christnom til tröst och hugswalelse af wår text utsöka och enfalleligen föreställa: Men

O! helige And, wår tröstare from, som öf all sanning lærer, Zielp, at wi blifwe wid tinlårdom, Gud fader, Son och tig äre. Bestern' öf ifrå diefwulens falska list: Zielp at wi tro på Iesum Christ, Både nu och altid. Amen.

Tungo, minne, hog och sinne styr och styrck, o! Herre tiär, At rett höra, och se'n göra, hwad tig teckt och öf saligt är! Amen!

Afhandlingen.

År för Joanni Euangelisten, vnder hans uppenbarelser, Lambet, thet är Iesus Christus, hade upbruttit thet siette insigel ibland the sju, hwarmed then honom wisada boken syntes wara beseglad (1), så blef för honom, honom och allom i framtiden in til werldenes ända sörgandom och bedröfwadom Christnom til tröst, wti åtskilliga syner och uppenbarelser, föresteld Speculum æternitatis, en ewighetenes spegel, thet är, honom blef af then alting wetande och för sin Försambling faderligen sörgande Gudi wisadt, huru med the heliga Martyrer, samt andra Lambets eller Christi försbårare, tienare och bekenare, jemwål efter döden och i ewigheten, gå skulle. Til then ändan blef Joanni förestald en oräknelig skare af allom hedningom och slechtom och folkom och tungomålom, stående för skolen och Lama

B

101.027.004 (bena,

(1) Apoc. 5: 1, 5. 6: 12.

bona, Klädd i hwit Kläder och palmer i theras hender, och enhalleligen med hög röst sjungande Gudi och Lambena salighet, tack och äro **A**). Hwilke the monde wara, som gjorde then stora skaran, thet blef Euangelisten sagdt af en ibland the äldsta med wåra vplåsta Texte-ord. Af hwilka när wi wilje, såsom wi oss företagit, utsöka och föreställa the utloffwada tröste = *punctar* eller thet, hwad en öfwer sitt k. barns död gråtande Rachel och andre öfwer och wid sinas timada dödsfall sorgande Christne om the döda böra weta, på thet the sig til tröst måga wara förwisa de, at the them med glädje och frögd skola ewigliga igenfå; så finne wi och ställe före til Christeligit eftersumande, at en gråtande Rachel eller annar sorgande Christen skal weta och hos sig eftertæncka

Til thet första

Then dödas Christeliga lefwerne för döden i thetta lifwet: huru han, medan han här i dödeligheten lefde, hafwer lefwat, sig skickat och förhållit. Om them, hwar af then store skaren bestod, sade then äldste til Joannem: these äro the, som äro komne utu stor bedröfwelse, och hafwa twagit sin kläder, och gjort them hwit i Lambsens blod. Här hafwe wi straxt en himmelsk underwifning om try en Christens ofelbara Kenneteken, eller om try stycken, som en Christen menniska nödwändigst skal göra i thetta lifwet och thetyt funnen warda, om hon wil ewinnerligen blifwa salig. Then menniska, om hwilkens salighet efter döden wi efterlefwande kunde wara wisse, och försäkrade, at få henne med glädje och frögd igen ewigliga; hon bör här i nådariket, medan hon lefwat här på jordene, hafwa

I. Gjord

I. Giort sig hwit i Jesu, thet menlösa och obesmittada Lambets, dyra blod. s) Eben, som wil här niuta Guds nåd och ewinnerliga blifwa salig, hans första och angelägna-
sta synla bör wara, at med en fast, hiertelig och synnerlig tro
tilägna sig Jesum Christum med hans tilfyllestgörande för-
tienst, på thet han ifrå sina synder må renad och hwit blifwa D);
ty hwarcken naturligit Isop, eller ora=kalfwa=och bocka=
blod t), ej heller någon lut och såpa, icke heller något watten
i werlden, om thet än wore Jordans i Israel, Amans och
Pharphars i Damasto u), kan os rena ifrå alla våra
synder; Men Jesu Christi Guds Sons blod v) allena
kan thet göra. Guds Ande säger os thetta genom Apostelen
Paulum: nemligen, at wi genom Christi blod hafwe
förlofning, syndernas förlåtelse, efter Guds Nåds
rikedomar w); Och at thetta blod kan rena våra sam-
weten ifrå the döda gierningar til at tiena lefwan-
de Gudi x). Thetta blod war thet Isop, hwarmed David
bad och önstade, at GUD wille honom ståra, at han
motte ren warda, och thet med två honom, at han
motte snöhwit warda y). Vti thetta blod hafwer
GUD satt sin Son Jesum til en nådastol genom
trona z), til hwilken wi arme syndare kunne i trone tröste-
liga framgå til at finna nåd och så barmhertighet a).
Och när GUD os tilräknar och påkläder then med thetta blod
förwerfwada rettferdighet, så warde wi rene och hwitgjorde,
för Gudi tecke och behagelige, och werdige, genom Jesum
Christum, at ingå til thet oförgengeliga, obesmittada och
owansfeliga arf, hwilket i himmelen til os förwaradt
är b). Then menniska, som skal efter döden blifwa salig, mo-
ste för döden i thetta lifwet hafwa

B 2

2. Swagit

s) 1. Pet. 1: 19. t) Hebr. 9: 13. u) 2. Reg. 5: 12. v) 1. Joan. 1: 7.

w) Eph. 1: 7. x) Hebr. 9: 14. y) Ps. 51: 9. z) Rom. 3: 25.

a) Hebr. 4: 16. b) 1. Petr. 1: 4.

D) Cum Sancti dealbavisse dicuntur stolas per sanguinem agni, significatur, eos per fidem recepisse purgationem, sanguine Christi paratam. Henr. Bulling. in h. l.

2. **T**wagit sina Kläder ej allenast, såsom nu sades med Jesu blods kraft uti rettferdiggiörelsen eller Nya födelsen, utan ock uti Rettferdiggiörelsens stånd eller helgelsen, at hon efter helgelsen farit c) och uti helgelsen besittat sig at stå, efter Herrans ord genom Esaiam, tvådt sig, och gjort sig renan, lagt bort sitt onda wäsende ifrå Herrans ögon, wendt igen af thet onda och lärt göra thet som godt är d). Fast wi äre i Nya födelsens bad hwite gjorde i lamsens blod, äre wi dock alt ifrå moderlifswet orene e); synden bor i oss och lådar wid oss, såsom wi sjungande bekenne:

Oss här besmittar arssynden then lede,

Och köttet retar själen til orede f).

Wi lefwe ock uti ett helt orent land, thenna werldene, som hel är stadd (*κείραι*, ligger) i thet onda g). Med aldeles obesmittada fötter är aldeles omögeligt at komma igenom; thy behöfwer en Christen thes mer medelst then dageliga bettring två sin kläder; hata then besmittada köttets Fiortel h); aflåda sig och legga bort ifrå sig then gamla menniskion med thes gierningar i); försåsta köttet med thes lustar k); döda sina lemar, som på jordene äro l); försåka all ogudachtighet och werldslig lusta, och lefwa tuchteliga, rettferdeliga och gudeliga i thenna werldene m); hålla sig obesmittad af werldene n), och med all flit, så länge han lefwer, så fara efter helgelse, at han gör och håller sig ren ifrån all köttets och andans besmittelse, fulbordandes helgelsen i Guds reddhoga o). Såsom intet besmitteligt, eller thet styggelse gör och lögn, kan inkomma til ewig salighet i thet Nya Jerusalem p); Så är i högsta motton nödwendigt, at the, som tencka sig til at

efter

e) Hebr. 12: 14. d) Esa. 1: 16, 17. e) Esa. 64: 6. f) N: o 308: 5. g) Joan. 5: 19.

h) Jud. Ep. v. 23. i) Eph. 4: 22. Col. 3: 9. k) Gal. 5: 24. l) Col. 3: 5.

m) Tit. 2: 12. n) Jac. 1: 22. o) 2. Cor. 7: 1. p) Apoc. 21: 27.

efter döden ther inkomna, sedan the vtinya födelsen äro hwi-
te gjorde i Lambets Jesu blod, wachta sig för syndabe-
smittelse och vti rettstfaffans bettring två sin kläder dageli-
gen, giörande, sålunge the här lefwa, alla sina dagar, som thes
werre! äro syndadagar, til sannskyldiga bettringsdagar,
och således stfaffande med fruchtan och häfwan, at the
motte warda salige q). Then som wil efter döden komma
til ewig salighet, han moste, för döden i thetta lifwet, hafwa

3 Toligen ledit bedröfwelse. Om them vti then orä-
fneliga stfaran sade then äldste til Joannem, at the hade kom-
mit vtu stor, eller vtu then stora bedröfwelsen, som
Guds nåda-barn, them Christnom, gemenligen i thetta lif
förestår och öfwergår, efter Guds H. wilja, och nådiga anstalt
och stfickelse. Thetta moste then, som wil Gudi behaga och blif-
wa salig, hafwa emottagit och vnddragit eller ledit, icke at
thermed kunnat hafwa förtient någon nåd och salighet; utan
at the vttinnan hafwa wist sig lydig och förnögd med Guds sin
himnelfka Faderns nådes-anstalt, som är, at såsom i gemen
hans församling här på jordene moste wara then elenda
och tröstlösa, öfwer hwilken alla wäder går), och
at alle the, som wilja Gudeliga lefwa i Christo Je-
su, moste lida förföljelse l), och the, som til Guds rike sig
ärnat hafwa, moste ther ingå genom mycken bedröf-
welse t); Så måste ock i synnerhet hwar och en rett Chri-
stien här i lifwet hafwa stor och mycken bedröfwelse. I sin
tid sade Dawid: then rettferdige moste mycket lida u),
såsom Job förvt klagade: Om man woge min jemmer och
lade alt mitt lidande på en wåg, så skulle thet wara
swårare, än sanden i hafwet v). Genom Christendo-
men i Nya Testamentet är the trognas och Gudfruchtigas
tillstånd icke annorledes bestfadt. Herren Jesus hafwer
confirmerat eller faststelt then gamla anstalten, sägandes:

B 3

hwil:

q) Philip. 2:12. r) Esa. 54:17. s) 2. Tim. 3:12. t) Actt. 14:22. u) Ps. 34:20.

v) Job, 6:2,3.

hvilken mig wil följa, han wedersäge sig sielf, tage sitt kors på sig hwar dag och följe mig w). Geller ock thet om alla Christina, som han kort för sin död sade til sina Lärjungar: **Sannerliga, sannerliga säger jag eder, I skolen gråta och jemra eder, men werlden skal glädias; I skolen warda bedröfwade x).** Christianus crucianus, är ett gammalt sant ord. En Christen moste, så länge han lefwer här, kennas wid inwertes sorg och anfechtning, och utwertes twång, elende och olägenhet, at han ofta föränlåtes theröfwer grufwa sig, sägandes med David: **Herre, tine floder fråsa fast, så at ett diup brusar här och ett diup ther; alla tina watuwågar och böljor gå öfwer mig y).** **GUD** hielp mig, ty watn går in til mina siäl: **Jag sunter ned i diup dy, ther ingen botn yti är. Jag är kommen i diup watn, och floden wil fördränka mig z).** Dock är **GUD** så nådig och mild, at han påsar bördon efter skuldrarnas styrcko. Welsignad ware han så wist, som han så trofast är, at han icke legger sinom barnom mer på, än the förmå draga a) eller bära. Men ehwad **Fadren** teckes pålegga, mer eller mindre, moste barnet, vnder hopp om hielp, lindring och förlofning, emottaga och lida med tolamod, prisa sig saligt, at således få kenna sin Faders hand, utmerkas för hans barn och hållas werdig, at **Lifnas Guds Sons** beläte b), besinnandes vnder alt lidande både forskets och tolamodets monga fruchter och förtreffeliga nyttigheter, hwarom Guds Ord och löften äro ofa ifeliga. En thet är ett fast ord: **dö wi med Christo, så skole wi lefwa med; lide wi, så skole wi med regnera c).** Förthenful råkna the Christne både för sin skyldighet och salighet, at med tolamod löpa i then kamp, som them förelagd är d). **Si, thesa tre stycken: En sig Jesum med all hans förtienst; påns och lydno, til förlofning, försoning och ren-**

twag:
w) Luc. 9: 23. x) Joan. 16: 26. y) Ps. 42: 8. z) 69: 2, 3. a) I. Cor. 10: 13.
b) Rom. 8: 29. c) 2. Tim. 2: 11, 12. d) Hebr. 12: 1.

twagning, tilågnande tro, ett medelst dagelig bettring oaf-
 låteligit helgelsens efterstråfwande och ett in til ändan bestenz
 digt tolamod under all påkommande lidande, äro the try tning
 eller stycken, i hwilka then bör i thetta lif hafwa lefwat, som
 skal blifwa salig. Hafwer han för döden och i lifstiden funnits
 rettsunnig i thesa try stycken, så kan både en gråtande
 Rachel och en annar öfwer någons död sörgande Christen,
 til sin merkelige och mechtiga tröst, wara förwisad, at the
 then döde, som för döden thetta gjort, stola en gång så igen
 med glädie och frögd ewiglige.

Wil en öfwer sitt döda barn gråtande Rachel eller någon
 öfwer och wid ett dödsfall sörgande Christen i thenna tröst
 än widare warda wiss och bättre grundad, så bör hon och han
 weta och hos sig til öfwerwägande taga

Sil thet Andra

Then dödas saliga tilstånd efter döden i him-
 meln. Then af the äldsta, som underrettade Joannem om
 then stora skaran, sade om them, som woro komne ytu stor
 bedröfwelse och syntes så wistat i himmelen: therföre,
 emedan the gjort sig hwita i lambsens blod, twagit sin
 kläder och hållit them rena genom en dagelig bettring,
 och med tolamod ledit stor och mycken bedröfwelse; kem-
 pat en god kamp, fulbordat loppet och hållit trona e),
 therföre, icke meritorie för sin bettring och tolamod, utan af
 Guds Råd allenast för Christi skul, äro the för Guds stol,
 och tiena honom natt och dag i hans tempel. Med hwilka
 Ord han beskref the i Heranom aflednas tilstånd efter
 döden, såsom i alla motto fullkomliga saligt, wisandes
 tw ting om them tydeligen: nemligen hwar the äro och
 hwad the göra, the the äro. Af orden finne wi

I. Swart

I. Swart the salige döde i döden taga wägen, eller hwar the efter döden stanna och förblifwa. Jefe uti något Purgatoriö eller Skärseld, then the Påwisste lärare them enfalligom til skrämsel och sig til slem winning, inbilla, samt ej allenast utom, utan ock twert emot Guds H. Ord ypdichtat och biuda til at förfehta. Utan the äro in för Guds stol och i hans tempel. Guds Stol eller thron är Guds ofskapade wäsende, majestät och herlighet; ty the utwalde eller salige döde äro hos GUD, när GUD, för Gudi och i Gudi, warandes han i alla ewighet them alt i allom f), hwarigenom the müta ett of obegripeliga innerligt ymgenge med Gudi sig til fullkomlig salighet. Himmelen kallas ock Guds stol hos David g) och Esaïam h); men här nämnes han Guds tempel, hwarmed förstås Guds himmelske boning, Christi Faders hus i), the utwaldas himmel, föremålad genom thet Israelitiska tabernakel och Salomons tempel. Then himmel, som är högre och bättre, än alle skapade himblar, som skola förbrennas k), är thet tempel, tit ofwerste Prästen Jesus Christus är ena resa ingången til at bereda sinom trognom ther rum, på thet the måga se hans herlighet m) och honom, såsom han är n). Som thenne himmel är ofwer alla skapada och ädeliga himblar mer, än wi begripa kunne, hög och säker, lius och herlig, fast och ewig; Så kan the ras tillstånd, som tit äro inkomne, ei annat än wara och blifwa saligt. Wi måge wäl, när wi härpå tencke, utbrista och säga: Swad kan wara större frögd, än wistas uti himmels högd och se Guds ansichte klara o)? The saligen dödas tillstånd stelles of före såsom saligt; ty of wistas med then äldstas ord,

II. Swad the giöra, ther the äro. Af thet, som Joanni fades och wisades, såsom ock af mong annor helig Skrift,

f) 1. Cor. 13: 28. g) Ps. 11: 4. 103: 19. h) Esa. 6: 1. 66: 1. i) Joan. 14: 2. k) 2. Petr. 3: 7. l) Hebr. 9: 24. m) Joan. 17: 24. n) 1. Joan. 3: 2. o) N:o 399 6.

Skrift, är oemotsägeliga klart, at menniskio = själar i dödsstunden hwarcken warda til intet E) icke heller insomna och sofwa til Dömedag, F) såsom någre obestadeligen wilja hafwat; utan the äro odödeliga och werkeligen til efter döden: The otrognas i pinorumet med jemmerligt qwal; Och the Christtrognas i then himmel, som myh är nämnd och beskrefwen, uti obestrefwelig frögd och salighet. Hwilken tillkenna gifwes med två theras gierningar, som om them i texten nämmas. Then förre är, at the äro för Guds skol eller för Gudi, icke såsom the botferdige syndare här i nådariket äro för Gudi til at bekenna och afbedja sina synder, och at af honom blifwa i Christo Jesu rettferdigade; utan the äro för Gudi stående, såsom krönte Segerwinare och åskådande honom ansichte emot ansichte p) sig til fulkomlig salighet. Then senare theras gierning är, at the tiena Gudi (λατρεύουσι), såsom Präster, uti ett aldeles heligt och ifrå förgängelighetens tråldom befriadt Prästerskap, natt och dag, eller vthan förtrödnande och vphörande. Thetta ordasätt är tagit af then Levitiska Gudstienstens ideliga öfning, hwarwid Sångarena woro dag och natt i syflona q). Här böra the enfällige weta, at i then saliga himmelen är hwarcken tempel, såsom i Jerusalem, icke helser någon tids-omwexling af dag och natt, månader och år; utan alt är och blifwer ther ewigt, hwilket icke kan af oss och för oss beskrefwas med andra ord, än sådana, som i lifnelsewis äro tagne af then Levitiska Gudstienstens skick, inrettning, vpwachtning och omstiftelse. Alltså kallas the utwal-

E

das

p) I. Cor. 13: 12. q) I. Chron. 9: 33.

E) Præter Stoicos (quibus hoc tribuit Honorius) & Samaritanos, docuit quidam Paulus Cracovientis seculó XVI, & post eum nuperi: Hermannus Ryfswik, animas unâ cum corporibus interire.

F) Arabici, quorum meminît Augustinus, θυνοψυχίται dicti fuerunt, quia docuerunt, animas in morte extinctas, unâ cum corporibus extrêmô die resuscitaturus iri. At Psychopannychitas antiqua Ecclesia habuit, velut bodierna Anabaptistas, Socinianos, Arminianos &c somnum animarum somniantes habet.

Das sylla i himmelen ett tienande. Här sägas the vthan ändring, återwendo och ända tiens Gudi; men hwarvti theras tienst eller sylla monde egenteligen bestå, therom wete wi föga mer, än at the tacka, loffwa och prisas Gud och Lambet, sin Skapare och Frälsare, med ett sambelligt och ouphörligt Alleluja. Thet kunne wi med wissbet of föreställa, at the saliga själars tienst och sylla in för Guds stol i hans tempel eller i himmelen, är tusendfalt bättre och förnögeligare, än a) Adams och Ewas tienst och sylla war för syndafallet vti ofsyldighetenes stånd i paradiset; ty paradiset eller lustgården Eden war fuller rolig och lustig; men Gud satte menniskion Adam tit in, at han honom bruka och bewara skulle r), så kom ock then illstige Diefwulen therin och werkstelte en aldrig tilfyllest begrätelig förförelse; b) In Prästernas och Lewiternas sylla war i thet gamla testamentet wid then sköna Gudstiensten, för hwilken David så högt tycke och innerligt wälbehag hade, at han framför alt annat, bad och thet ena af Heranon sig betingade ( ), thet han i alla sina lifs dagar måtte få henne beståda; c) än Israels folks sylla war på theras klangår och andra glädjefulla högtider; d) In K. Salomons måns hofftienst war, för hwilken Drottningen af rika Arabien them prisade saliga f); Och e) än Mosis och Eliæ samtäl war med Christo på berget wid hans förklaring, i hwilket Apostelen Petrus sådant nöge fann, at han likasåsom drucken af glädje, vthrust i thesa orden s): **Hörre, här är of godt at wara; wil tu, så wilje wi här giöra tre hyddor, tig ena, Mosi ena, och Eliæ ena.** Men jag såde och blifwer therwid, at the saligen aslednas sylla och tienst för Guds stol i hans tempel, himmelen, är tusendfalt bättre och förnögeligare; ty i himmelen är intet jordist bruk, ej heller någon fare för förförelse, såsom i paradiset; ingen omwexling eller hwila är ther nödwendig,

r) Gen. 2: 15. f) Pl. 27: 4. Add. 84: 2, 3. ff) I. Reg. 10: 18. s) Matt. 17: 4.

dig, såsom war wid then Levitiska Gudstiensten; ther är icke något ändeligit klangår, såsom Israeliternas war i Canaan, utan ett ewigt warande, then ena Sabbathen efter then andra t) ewinnerligen; Ingen nöd, synd eller död kan ther någonsin finna rum, såsom K. Salomons män och tjenare moste fruchta och förfara; icke heller äro ther breckeliga och med menniskio-hender gjorda hyddor; utan ett ewigt sammanblifwande när Herren, ett oafsläteligit frögdande och ett aldrig återwendeligit Guds Skaparens och Frelsarens tackande och loffsägande. **Uja! wore wi ther. Uja! wore wi ther!**

När wi således af then äldstas ord til Joannem, förminnit hafwe om the saliga döda, hwar the efter döden äro och hwar the gjöra, ther the äro; så sinne wi oss tilfyllest öfwerlygda, at theras tilstånd är efter döden i himmelen fullkomligen saligt. Si, när en öfwer sitt k. barns död gråtande Rachel, eller andre öfwer sina nära anhörigas dödeliga fränsellen sorgande Christne, theta weta med wisshet om sina döda, at the äro in för GUD i himmelen och ther hafwa en så i högsta motto förnögelig syssla för sig, nemligen uti Guds ansichtes lius tiens honom med ett osägeliga glädt och ewigt loffsägande; då må wäl then gråtande Rachel och alle andre wid sådana tilfällen sorgande Christne theras kunna trösta sig, och wara ther wise på, at the sina döda skola en gång så igen med glädie och frögd ewigligen.

Wil en, ibland andra wid lika hendelser sorgande Christne, gråtande Rachel ännu bättre blifwa grundad i thenna tröst och stadfastad i thetta sitt hopp, så hafwer hon med them och the med henne at i anledning af wår text til Christeligit betraktande sig föreställa

Til thet Tredie

The dödas fullkomliga salighet i ewigheten.

C 2

Thetta

t) Esa. 66:23.

Thetta är ibland *πίστεως ἀπόκρυφα* the osägeliga ord, som Ap-
 stelen Paulus, uti sitt sednare bref til the Corinthier, berättar
 sig hört uti then tredie himmelen te). Emedan intet öga haf-
 wer sedt och intet öra hört, och uti intet menniskio-
 hierta stegit är, thet GUD beredt hafwer them, som
 honom elsta u), och gifwer sina in til döden trofasta nåda-
 barn efter döden i himmelen för ewigheten; ty kunne wi om
 theras ewigtwarande salighet icke annorlunda os utlåta,
 än andre, the heliga Guds menniskior, therom talat och skref-
 wit hafwa. Såsom Moses besåg på langt håll utaf berget
 Nebo thet sköna Canaans land v); Så kunne ock wi här i dö-
 deligheten icke widare eller mer blifwa warse och förnimma om
 the utwaldas salighet i thet himmelska Canaan, än hwad wi
 med tronens ögon, genom Guds H. Ords perspectiv, likasåsom
 på langt håll, kunne fatta och finna. Om thema för os här
 obegripeliga sak, nemligen om the i **S**ERRANOM aslednas
 salighet i ewigheten, måge wi tycka os hafwa then säkra-
 sta berrettelsen af then äldsta, som redan war en ibland then
 saliga ewighetenes inwånare, och med våra texte:ord för Euan-
 gelisten Joanni beskref the saligen dödas ewiga salighet,
 såsom til alla delar och omständigheter fullkomlig. Thetta
 gjorde then äldste med flera, alla förblommerada, ord, til
 hwilkas så mycket lättare förstånd wi wilje som kortaste merka,
 huru han, til at wid handen gifwa och föreställa the saliga dö-
 das salighet i ewigheten, såsom fullkomlig, gifwer os til efter-
 sinnande tv ting: huru the i ewigheten bo och huru the
 ther må. Wi wilje allenast något nämna om hwarthera.

1. Bo the saligen asledne i ewigheten fullkomligen
 wäl; ty then, som sitter på stolen, nemligen GUD als-
 mechtig, bor öfwer them. Then Treenige GUD, som här i
 nådariket, vnder theras wandring genom jemmerdalen, haf-
 wer warit theras så mächtige och hulde Skyddsherre, emot
 alla lekamliga och andeliga fiendar, at hwar och en af them
 kunnat

funnat med David gladeligen bekenna: **H**Erren är mitt
 lius och min helsa, för hwem skulle jag fruchta mig?
HErren är min lifskraft, för hwem skulle jag gruf-
 wa mig w); Han följer i himmelen och i ewigheten ej alle-
 nast them, såsom han uti öknen följde Israel i molnstod
 om dagen och eldstod om natten x); ej heller allenast wan-
 drar ibland them, efter sitt löfte gifwet sino folke y), icke
 heller allenast bor uti them, såsom han, efter **H**Errans **J**E-
 su försäkran, gör uti them, som **J**Esu elsta och hålla
 hans ord z); utan han skal och bo öfwer them, $\sigma\chi\eta\omega\sigma\epsilon\iota$,
 han skal göra, eller sielf vara, hydda öfwer them. Med hwil-
 ket ordasett then äldste, som med Joanne talade, twifwels uthan
 wille tilkenna gifwa Guds synnerliga och innerliga boning,
 närwarelse och bestermelse uti, när och öfwer the i ewigheten
 triumpherande siälur. Sedan the sina jordeska hyddor aflagt,
 niuta the Guds närmare och fullkomligare närwarelse, än i
 nådariket; ty han them med himmelsk herlighet aldeles ge-
 nomstrålar och med them ett ewigt och ortsägeliga lufsligt
 och nära sellskap hafwer. Emedan the ewinnerliga sitta
 vnder then högstas besterm och blifwa vnder then
 alsmechtigas skugga a); Så kan aldrig i ewighet någor
 plåga nalkas thetas hyddo, eller något dödsqwal
 komma wid them, ja, icke någor fruchtan bry eller oro
 them. Af thetta **H**Errans loff genom **E**saïam: **M**itt folk
 skal bo i fridshusom, uti trygga boningar och i skön
 rolighet b), niuta the en ewig fullbordan och sanming. Eme-
 dan **G**UD alsmechtig bor öfwer them och aldrig i ewighet
 öfwer gifwet them; Så kunna the icke annat, än bo i ewighet
 obegripeliga wäl, i bättre ro och större säkerhet, än någor här
 kan tencka, mindre uttala, minst beskriwa.

Ut the i **H**Erranom aflednas salighet i ewigheten är full-
 komlig, thet finnes i texten, när of wisas

C 3

2. **A**c

w) Pl. 27:1. x) Exod. 13:21. y) Lev. 26:12. z) Joan. 14:23. a) Pl. 95:1.

b) Esa. 32:18.

2. At the må ther förtreffeliga och outhägliga wäl. När then äldste för Joanni wille beskrifwa the saliga dödas wälstånd i ewigheten, gjorde han thet med åtskilliga ordasett, som, när wi uti förthet wilje säga, hwad han dermed mente, wisa oss klarligen, at the utwaldas själar må i ewigheten fullkomligen wäl: a) ty altsintet ondt, eller thet misnöge kan förorsaka, kan them ther hånda och qwälja. Icke hunger, hwarken lekamlig eller andelig. Fast Jesus utropar them saliga, som hungra och törsta efter rettferdighet c); Dock kan icke heller i thet ewiga lif then hunger falla på the fullkomliga rettferdigas Andar d); ty the äro ther öfvermåtte och upfylde med rettferdighet. På them är sammadt thet, som David i hoppet wisade sig wara wis om, när han sade: Jag wil skåda ditt ansichte i rettferdighet; jag wil mått warda, när jag upwakar efter ditt beläte e). Icke törst, hwarken lekamlig eller andelig, som David, jemlikt med andra Guds Nådabarn, hade och tilkema gaf med thesa ord: Min själ törstar efter Gud, efter then lefwande Gud f); Men på them utwalda kan themme törst i ewighet icke falla; ty Gud är them ewinnerliga alt i allom, och genom thet, at the uti han återwendo skåda hans ansichte, warda the druckne af hans huses rika häfwor; ty han skenker them med wällust såsom med enom ström. g) Klart win skenkes in, obemengt, wäl instenckt, them GUD så tröstar, at the aldrig mera törsta h). Icke skal ther Solen eller någor annor hete falla på them och blifwa them beswerlig. The ewigt salige äro aldeles frie både ifrå dagsens tunga, arbete och möds, och ifrå allahanda förtröttnelles, bedröfwelses, förföljelses och anfechtningars heta. Med ett ord: Altsintet ondt eller misshageligt, hwarken ofwan ifrå eller nedan efter, ut eller inwertes, kan them i ewigheten oro och qwälja

c) Matt. 5: 6. d) Hebr. 12: 23. e) Pf. 17: 15. f) Pf. 42: 3, 63: 2, 143: 6. g) Pf. 36: 9. h) N:o 131. 7.

öwälja, eller i ringaste motto förstöra eller minska theras wäl-
 mågo. The må i ewighet fullkomligen wäl, ty *β*) altsin-
 tet godt och önsfeligit fattas them ther, utan til fyl-
 nad och öfwerflöd finnes och gifwes. Ingen önskan kan hos
 them vara, som icke fullbordas; intet någe, tröst eller glä-
 dje kan öptenckas, som the icke fullkomligen åtniuta. Både
 Jesus Frelseren och GUD hans himmelske Fader skola lika
 såsom hielpas åt, at hwar på sitt sett fågna the utwaldas i him-
 melen, på thet intet godt må fattas, utan alt önsfeligit och
 förnögeligit öfwerflöda. Så tycktes then äldste, som tala-
 de med Joanne Euangelisten här om, welat hafwa förestellt
 the utwaldas ewiga welmågo. Ty han, wid slutet af wåra
 textord, sade 1) at Sonen, Jesus Frelseren, hwilken kal-
 lades nu, såsom tilförne Guds Lamb af döparen Joanne, i)
 ett Lamb för sin oskyldighet, sachtmodighet och tolsamhet,
 samt efter föremålningen med Påschalambet och andra offer-
 lamb, är mitt i skolen, sinom himmelska Fader jemlik, haf-
 wandes warit (och blifwandes therföre årad, tackad och loff-
 wad i ewighet) then ende medlaren emellan Gud och men-
 niskan. Såsom han uti nådariket i tiden är en så god her-
 de, at them, som wilja vara hans får, intet fattas; på thet
 the ej måga hungra, föder han them på en grön ång,
 och at the ej måga vpgifwas af törst, förer han them
 til friskt watern: Så sade then äldste om honom, at han
 med åswen slik mildhet skal omgå med the utwaldas i ewighet.
 På thet the icke i ewighet måga hungra, skal han regera
 them, ποιμαίνει, han skal föda them, såsom en Herde föder
 sin får, thet är, han skal i himmelen med allsköns någe af Guds
 domeliga häfwor och all sellhet måtta them tilfyllest och öfwer-
 flödeligen. Och at the i ewighet ej måga törsta, skal han le-
 da them til the leswande waternällor, som äro i Guds
 paradis; serdeles til then klara elfwen med leswande
 watern, klar såsom en Crystall, som går ifrån Guds stol
 Och

1) Joan 1: 29, 36. k) Pl, 23: 1, 2, 3.

och Lambets, mitt vppå thet nya Jerusalems gator 1), och til then ewigt flytande lefwande Källan, som är när Herran. The skola theraf dricka Guddomeligit frögdewann och kraftig wederauwickelse i ewighet och til ewinnerligt lif. Si, thetta, sade then äldste, skal Lambet, Frelsa-ren Jesus göra them utwaldom. Han sade ock, 2) at Gud, then himmelske Fadren, skal astorka alla tårar af the-ras ögon, *πᾶν δάκρυον*, hwar och en tår, som hwarjehanda hete, sorg och wederwerdighet i thetta lifwet utpresat och the utgutet, när Gudi warit behageligt, at spisa them med tårars bröd och skencka them fulla mott med tårar m). Såsom en Moder sitt gråtande barn tröstar och thes tårar med ett lent kläde astorkar; så och tusendfalt bättre hugswalar och wederauwicker GUD sina utwaldas själar yti och til ewighet; ty them skal ock aldrig någon orsak til gråt gifwas eller förefomma kunna. Thetta Guddomeliga tåretårkande skal ske i början af ewigheten och gellande blifwa til alla ewighet; ty the i Christo affidandes sorg skal i selswa dödstunden wend-das i sådan glädje, som ingen kan ifrå them taga n). Vti thet ögnableck, som the siiga, at man så må säga, utu thenna jordiska jemmerdal in i then himmelska frögdedal; strax ifrå samma moment och punct skola the frögda sig med of-sägeliga och herliga glädje, och få sina tros ändas-lycht, nemliga sjä-larnas fullkomliga och ewiga sa-lighet o). Ach! sellhet öfwer sellhet! När intet ondt eller mishageligt hwarcken fruchtas, eller spörjes eller finnes; när ock intet godt eller önskeligt, intet någe, ingen tröst och glädje kan fattas eller saknas; emedan Lambet, Jesus Guds Son, sin förwerfwada Salighets strömar, och Gud Fader sina löffstens fullbordan ther skencker och utgiuter med fulla mott utthan återwendo i alla ewighet.

Nu, emedan en ibland the äldsta then saliga him-melens inwånare hafwer lämnat oss en aldeles ofelbarlig och

otwis-

1) Apoc. 22; 1. m) Pf. 30; 16, n) Joan 16; 20, 21. o) 1. Petr 1; 8, 9.

otwifflachtig berättelse om the saligendödas fullkomliga salighet i ewigheten, och wisat oss både, huru förtreffeliga wäl the ther bo, och huru osägeliga wäl the må; Så kan wthan twifwel hwar och en gråtande Rachel och en wid sinas dödsfall sorgande Christen hafwa tilreckelig tröst emot sin sorg, och glädie i stället för sin gråt, af thet fasta hopp, at then döde i ewigheten bor wäl och mår wäl; och therföre icke kan annorledes, än finnas och gifwas igen på domedagen med glädie och frögd ewigligen.

Si, således, **Herrans wälsignade**, äro af wår text, som består af himmelskt talada ord, enfallegigen utlöfte och forteligen föreställde the tre utlofwade **Tröste-punctar**. Af hwilka, wid en Christen menniskios död, en theröfwer sorgande och gråtande Christen kan merkeligen befästas i then trösten, at han en gång skal wisserligen få igen then döda med glädie och frögd ewigligen. Hwarom en Christen kan, sig til mycken tröst, wara försäkrad, om han med wisshet eftersinnar then saligen dödas 1) **Christeliga lefwerne** för döden i thetta lifwet, 2) **Saliga tilstånd** efter döden i himmelen, och 3) **Fullkomliga salighet** i ewigheten.

Ibland the monga lärdomar, som här af flyta och nu borde anföras, wil man allenast nämna och til hwars och ens enskyldta öfwerwägande lämna thesa efterföljande: 1) **At en Christen menniskios död är en omedelbarlig ankomst** wtu stor bedröfwelse in i then saliga himmelen. Thetta är af texten klart. Therföre äro the Påwisse försörare med sin ypdichtada **Skärself**, at the aflednas själar skola ther någon tid uppehållas til at niuta luttring och menniskio försoning. Och icke bättre äro the middagsdrömare, 2) som ypdichta och twert emot Skriften påtvinga Christo ett tusendåriga rike på

D
 C) Lippus & luscus sit, oportet, qui non uidet, in meridianâ uerbi & ueritatis luce cocuire Chiliaftas, ezjam subiles. Sunt eò magis deplorandi, quèd dum alii stolidâ spe inebriandis non uocari nec rogari animum studiumque inuadunt, seipfos maximè insituent; in morte futuri cane Ætopico longè inferiores, quam pro ueritate ac re somnium captaturi sint & umbram.

på jordene näst för werldenes anda. Vägen til himmelsk salighet är ju icke uti och genom jordisk salighet, utan uti och genom stor och mycken bedröfwelse. 2) Ut på ett Christeligit lefwerne följer af Guds nåd, efter Guds löfte, för Christi skuld, en ewig salighet i himmelen 3) Ut GUD är oryggelig i sina löfften, och öfwerwinneliga rik är hans arfs herlighet uti helgonen p), som i alla motto få tillfyllest åtniuta i himmelen och i ewigheten all then herlighet och salighet, som GUD them i Ordet tillsagt hafwer. Så mycket mindre kan något theras fela, som the åtniuta mer, bättre och större, än the i dödeligheten kunnat hoppas och wenta. Therföre 4) är theras död, som dö i Heranom och genom döden komma til helgonens församling i himmelen, icke til at med sorg och gråt beklagas, hwilket man budit til utförligen at bewisa, och förmodar, at thet ock i synnerhet skal kunna bestyrkas genom wår afhandlada betrachtelses

Tillämpning,

Om wid thetta tilfelle gör sig sielf uti någon konst eller mödo. För wår ögon är här på en swartklädd likbår framstald och til sin hwilokammar i jordene reseferdig andalös kroypp. Hwilken, så lenge en lefwande siäl theruti bodde, war och hette CATHARINA MARGARETA RUDENS RUDEN, then i sin tid högtberömliga och här hos oss, snart för elofwa år sedan, icke uti allmän sorg och gråt afledna och begrafna, Herans och Biskopens, nu hos GUD saliga Doct. THORSTANI RUDENS hiertålskada Jungfru-Dotter, hwilken, i sin blomstrande ålder och yngdoms-wår, är, såsom en ros och lilja i sin bästa fågving, af döden afbuggen och kommen i bland them, som kalla förgengelsen sin fader, och matarna sina moder och sina systor q). Häröfwer, såsom öfwer en mycket kändbar saknad och ett hiertröraude dödsfall, är Fru-modren Enkebiskopinman en gråtande Kaschel, samt the både när och fierran warande k. Systonen, til-

p) Eph. 1: 18. q) Job. 17: 14.

lika med Slächt och Frender, hierteligen sörgande; Men emedan om Wälborna saliga Jungfrun the äro och kunna wara fullseliga försäkrade, at 1) hon för döden i thetta lifwet så lefwat och thet giort, som the böra, hwilke wilja ewinnerligen blifwa salige; ty hon, wti nya södelsens bad icke Klädd Christum r), hafwer med trone tilägnat sig all hans rettferdighet och således warit hwitgiord i Lambets blod, sedan inmerfort farit efter helgelse, medelst then dageliga bettringen twagit sin Kläder och hållit sig Jungfruren, kyst och obesmittad för sin Siälawän och Brudguma Jesu Christo; om honom aldrähälfst talat och siungit; i honom lefwat och dödt; theförre hafwer hon ock med merkeligit tolamod ledit, hwad bedröfwelse henne påkommit. Then bittra tårekalte, som GUD henne fullstencckt genom kiära Sadersns dödd, och nu sidst genom en longwarig, asinattande och döden med sig förande siuckdom, hafwer hon med barnslig lydnos och vndergifwenhet emottagit och asdruckit, wördandes i alt sin himmelska Faders wälbehag, och såsom ett lydigt och toligt barn hafwer hon vnder tröst och glädje asbidat hans hielpesfund och sin förlofningsstima, som oftast hierteligen suckandes, och jämnwäl i sitt sidsta:

Swad Gudi teckes, tar jag an, jag wil helt tolig wara:

Han är allen, som hielpa kan mig i min största fara.

Fast nöd och qwal förvthan tal til döds mig wilja trycka;

Kan Herren mig doch weldelig yr sielfwa döden rycka. 1)

Emedan the äro och kunna wara fullseliga försäkrade, at Wälborna saliga Jungfrun är 2) redan och ifrå dödens ögnableck, til sin i Lambets Jesu blod rentwagna Siäl, i ett fulkomliga saligt tilstånd, in för Guds stol, och natt och dag, thet är, vthan all återwendo, i hans tempel, är rones och glädjenes himmel, tienar honom, siungandes ibland Anglar och helgon ett frögdefullt och oyphörligit heligt, Alleluja och Amen. Samt 3) til samma sin siäl redan och i alla ewighet niuter och mättas af äro, frögdd och salighet; bor al-

1) Gal. 3: 27. 1) N:o 265: 8.

deles säkert och mär så fullkomliga wäl, som i wår betrachtel-
ses tredje stycke sagdt och bewisadt är; Förthenful och emedan
thet häraf otwifflachtigt och ofelbarligt är, at Gud en gång
skal thenna **K. Dottren**, thenna högtållstada **Systren**
them igengifwa med och til glädje och frögd ewigligen;
ty må hennes Frumoder then gråtande Rachel och alle,
som öfwer thetta dödsfall äro sorgande, så låta andra och
kunna sielfwe sig trösta, at the af ett frögdefullt hopp sig
högeligen och hierteligen motte glädja. När GUD wil, kom-
mer wißerligen then dagen, på hwilken **J**, som med tårar
nu säen, skolen få upståra med glädje. Och **J**, som
nu gåen åstad och med gråt bären ut ådla säd, skolen
komma med glädje och bära edra kerfwar t). Så må-
gen **J** ta icke gråta och sörga öfwer hennes död, som så Chris-
teligen beredt sig til döden, så glad, förnögd och salig genom-
gådt döden, och nu redan efter döden i himmelen och ewigheten
så aldeles säkert bor och osägeliga wäl mär. Tacker fast
heller Gudi för hennes stedda förlofning och erhållna salig-
het. Tror förwisso, at emedan hennes själ behagat Gu-
di, therföre hafwer han hastat med henne utu thet-
ta onda lefwernet u). Men om **J** ändteligen wiljen sörga,
så sörger therom, huru **J** mågen så bereda och sticka eder e-
mot, til och vnder döden, som Wälborna saliga Jung-
frun giordt, och sidst komma til henne i then salighet, som
ewig är. När thet i sinom tid ster, så skal ewig frögd
warda öfwer edor hufwud, gråt, sorg och suckan
skal så bortgå; men lust och glädje skolen **J** få v),
uti hwilken hon med eder och **J** med henne skolen uti och af
Guds ansichtes åskådande tillsammans åtniuta i himmelen och
ewigheten en nu aldeles obegripelig herlighet, glädje och sa-
lighet. Så tröster, **J** gråtande Rachel och **J** sörgande
Syston och **Frender**, tröster eder inbördes och alt framgent
med thesa ord: **GUD** skal gifwa eder edor döda igen med
glädje och frögd ewigligen, Amen!

Men

f) Pl. 126: 5, 6. u) Sap. 4: 14. v) Esa. 35: 10.

Men wi öfrige, som här församblade äre, tagom, imman wi skiljoms åt, och här af anledning til at 1) Beklaga och war-
na them, som ibland och annorledes lefwa för döden i thetta
lifwet, än nu af then äldstas ord blefwit lärdt; som fast the i
dödpelsen blefwit hwite gjorde i lambets Jesu Christi
blod, orena sig uti grofwa synder; försumma helgelsen, hwar-
ken görande eller hållande sig rena; utan lefwa yppenbarligen
i otro och synd, skam och styggelse. **Wethem!** ach! huru illa
se the sina själar före! w) The kunna efter döden icke kom-
ma in för Guds stol i himmelen, ej heller få tiena honom i e-
wigheten; utan blifwa i dödsstundene med fördömelssens slun-
go bortkastade x) til helfwetes i thet yttersta mörkret, thet
diefwulen, then the här hafwa tient, skal tiena them igen med
eld och swafwel i sin ewiga afgrund. **Wi rope we öfwer them;**
men tage warning thereaf til och för thetas oråd och oferd, si-
kande dageligen: **Hielp GUD,** wi alltid måge så, wårt
lefwerne här ställa &c y). 2) Förmana och andra,
samt setta och fast före, at genom Guds Andas drift och tilhielp,
alltid och med all flit, hog och acht, fram för alting, gjöra thet,
som the böra, hwilke wilja ewinnerligen blifwa salige: Enkan-
nerligen the try stycken, som nu anförde äro. Tilågnom och
med fasta tro Lambets Jesu rettfærdighet; hans blod alle-
na kan och så rena af alla våra synder z), at wi wardom
smidhwite för Guds ögon, och honom i Christo så tecke och be-
hagelige, at han anser och både för barn och arfwingar. För-
gätom och försummom aldrig at vnder then dageliga bet-
tringen efterfara och verkställa helgelsen, utan hwilken
ingen får se **HERRAN** a) på Christeligt wis både görande
och hållande och rena af all köttets och Andans bes-
smittelse, fulbordande helgelsen i Guds reddhoga b).
Warom och ändteligen tolige vnder all bedröfwelse, som
möta eller tilstöta kan. Wårt tillstånd är i thetta lifwet och in
i sielfwa döden sådant, at **tolamod** görs och behof c).
Wår

w) Jer.42:20. x)1.Sam.25:29. y)N:o 408:5. z)1. Joan.1:7. a)Hebr.12:14.
b)2. Cor. 7:1. c)Hebr.10:36.

Wår trogne och kiäre Frelfare **JESUS** hafwer sagt of, at wi skole behålla wåra siälur genom tolamod d). Tolamodet är en Guds gåfwa; **GUD** gifwer tolamod och tröst e), säger Paulus, och är en ibland Andans fruchter; thet lättar tyngden af korset, försökrar bitterheten af bedröfwelsen, gifwer försarenhet, styrcka och seger, och behåller of wid lydno och yti Guds nåd. Therfore lyde hwar och en af of och tro församblingene, när hon hos of så sjunger:

Zaf tolamod, war from och god, och efterfölj Guds wilja;
 Then thetta gör, therefter spör, skal **GUD** ej frå sig skilja.
 Tolamod i nöd är himmelste bröd yti Guds skatt förborgad;
 Af thenna spis blifwer man wis och öfwerwinner sorgen,
 Både afton och morgon. t) Giöre wi alt thetta, så kunne wi

3) **Med fast och stor tröst** wara wise therom, at wi af Guds nåd för Christi skul, skole genom döden komma in för Guds stol til then Gudstienst, som thet är ewig och hafwer med sig en til alla delar fullkomlig salighet. Och om wi hafwe then trösten wål grundad i wåra hiertan, så behöfwe wi altsinnet fruchta för then naturliga döden, utan heller wenta och önska honom, sjungandes hwar för sig med glädie och tröst: **Kett hier- telig jag lengtar efter en salig änd; emedan mig här &c. g)** Så behöfwa ock wåre efterleswande icke gråta öfwer wår död; och om the wordo gråtande, weta the om of thet, som them aldrabetst och kraftigast kan trösta, när the med full wisshet kunna wid wår hadanferd säga: **drager han, I wåre F. Föräldrar, Barn, Syskon, Frender eller Wenner, drager han: Wi låte eder fara med sorg och gråt; Men GUD skal gifwa of eder igen med glädie och frögd ewiglige. Och**

Wi skole allesamman för Guds thron vthan twång
 Ther sjunga med stor gamman en ny och herlig sång:
GUD fader, Son och Andaste åra, loff och pris,
 Som hulpit af dödsbande of hit i paradis! h)

A M E N!

d) Luc. 21: 19. e) Rom. 15: 5. f) N:o 263: 1. g) N:o 394: 1. h) N:o 412: 21.

PERSO-

PERSONALIA.

En älskare af blomster förtryter om en ädel ört wårdsloft war-
der förtrampad vnder fötterna ; thet then dock wore wård at
uphämtas, betrachtas och til nytto föras ; Så förtycker och
billigt hwar rettsinnig, om ärbarhet och dygd lägges i glömsko-
nes mörker, som dock borde sättas i liuset, androm til exempel och ef-
terdöme. Och som wi af Liljornas bestådande hafwe anledning at be-
tänka wårt lifs ursprung, forgång, forthet och förgängelighet ; så
hafwe wi och äfwen therpå ett ögonstenligt exempel uti then i listiden
blomstrande och i döden förwifnada liljan : then Wälborna och Dngd-
ädla, nu hos GUD ewinnerligen Saliga Jungfrun, Jgf. CATHARINA
MARGARETA RUDENSKJÖLD. Ty wille thenna förnåma För-
samlingen låta sig behaga, at man något förmåler, som kan lända then
Sal. döda til wälförtient äreminne och of til nyttiga påminnelser.

Then dagen, som gjorde en begynnelse af wår Sal. dödas lefnads-
dagar, war d. 12. Octobr. år 1714, då hon i en wälsignad stund söd-
des hit til werlden uti Carlstad. Hennes Fader war, såsom bekant är,
då warande Superintendens i Carlstad, men sedermera högtmeriterad
och allmäneligen älskad Biskop öfwer Linköpings sticht, then i listiden
Högwördige Herren, Doctor THORSTEN RUDEN, hwilkens ämin-
nelse ware i wälsignelse ! Hennes Fru : Moder är then hos of boende och
nu sorgbundna Fru Enkie : Biskopinnan, Wälborna Fru MAGDA-
LENA WALVIK RUDENSKJÖLD, hwars listid GUD be-
kröne med nåd och saliahet !

These hennes f. Förälbrar, som the hierteligen gläddes theröfwer,
at GUD wälsignat them med en kär Dotter, så låto the sig intet an-
gelägnare wara, än befordra henne til thet *H. Dopet*, hwarigenom
hon, såsom en spåd telning, är worden inympad i thet samma winträdet
Christo och nämnd CATHARINA MARGARETA. Therefter blef då
the kära Förälbrarnas omsorg, at ypfostra sin f. Dotter til ett sådant
yppförande, som hennes nya andeliga och himmelska födelse wore an-
stendigt. Hwartil the sparde ingen slit och omtänka, jemte bön om Guds
bistånd, hielp och wälsignelse. Så snart åren begynte tiltaga, märktes
en önskelig kraft och werkan häraf, i thet hon redan i späda åren wiste
sig wara bögelig til en san Gudsfruchtan och sådana dygder, som pryda
en Jungfru. Theraf har och hela hennes lefwerne härligen lyst. Hwad
förs

Förtroende, kärlek och wördnad wår Sal. döda hade för sin GUD, thet åniuter hon nu fruchten af i ewigheten; har ock theruti lemnat of, som efterleswe, ett berömligit exempel, at hon gierna omgicks med Guds H. Ord, thet flitigt i Församlingen hörde, hema läste och betrachtade, samt talade både til sin och andras uppbyggelse therom, hwilket hennes Siälesförgare, jemte flera andra, med hiertans glädje kunna intyga. Wid then H. Natwarden insann hon sig ofta och med synnerlig devotion, at man wål kunde märka, thet hon hade en wördsam högaachtung för thet dyra Sacramentet, och höll thet för sin synnerliga salighet, at therwid wara en wärdig gäst.

Med hwad liuslighet, kärlek och all yptänkelig behagelighet Wår Sal. döda gick sina F. Föräldrar och Syskon tillhanda, thet intyga nog samt thei i sorgen qwarlätnas hiertelige tårar. Allesamman wälsigna henne; Fru Biskopinnan sin Dotter, och Syskonen sin kuswa och sata Syster, beklagande sig alramäst öfwer saknaden af hennes liusliga umgänge. Thet samma gödra ock alle then Sal. dödas förtrogne Wensner, som säga sig icke tilfyllest kunna prisa hennes behageliga sällskap.

I gemen måste man tilstå, at hon ägde stora förmoner til at behaga allom, som dygd och fromhet lär hafwa. Thet gjorde hennes ädla ödmärkhet, tåcka sachtmodighet, froma menlöshet, yprichtige wälmenande, anständiga blygsamhet och angenäma liuslighet i tal, i åthäfwor och umgänge. I synnerhet bör man ock icke lemna oförmålt, thet wår Sal. döda ofta i Gudeliga samtal ytrade sitt misshag til werlden och sin längtan efter himmelen. Hwilket alt lemnar hos of thet säkra slutet, at hennes siäl behagade Gudi: therföre hastade han med henne uthur thetts onda lefwernet. Hwartil en begynnelse stödde d. 9. nästledna Februarii, så hon blef häftigt angrepen af en swår pleuresse, som warade nästan i 4 weförs tid. Therpå gaf GUD en nådig lindring, som gjorde hopp om hennes återkommande til helsan igen. Men efter 3 weförs förlopp blef hon åter å nyo sjuk, så sjukdomen mer liknade en Lungesot, hwilken småningom med hosta, matleda, andstappa och sömnlöshet så afmattade och tårde hennes swaga krafter, at hon wål dageligen kunde märka dödens wisa annalkande. Therunder framhårdade hon dock uthi ett Christeligt tolamod och barnslig undergifrenhet, befallande sig i sin goda Guds och Frälsares nådiga hand, och med ett i Gudi förnögdigt sinne, i stillhet och hopp afsidade, hwad slut han yppå hennes timeliga wedermödo göra täcktes, sågande som oftast andächtigt med swag röst:

Som

Som tig GUD tackes, gör med mig, i döden och i lifwet:

O Herre GUD, allena tig har jag mig yndergifsmit.

Jag sofwer, wakar, sitter, står;

Jag talar, tencker eller går,

Är GUD mig allt allena.

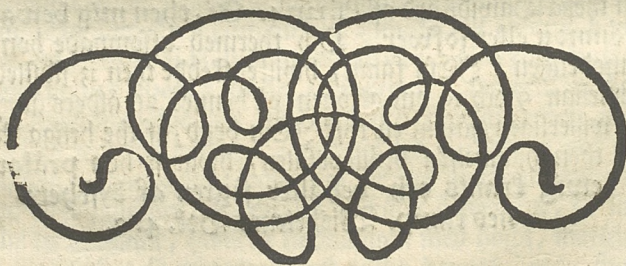
Och som hon wid sitt egit pröfwande märkte sig behöfwa styrcke til then inwertes menniskion, kännande en andelig hunger och törst efter rettferdigheten; ty begärade hon och ynder sin sjukdom at bespisas med Herrens Höghwärdiga Natward; hwaraf hon blef så i andanom wedergwickt, at monge, som henne besökte, förvundrade sig, at hon kunde vara så glad i hoppet, så tolig i bedröfwelsen; Men Guds Nåd war mächtig i hennes swaghet och tillskyndade ändteligen en önskelig förlofning. Ju närmare hon märkte sig vara döden, thes närmare wille hon och vara sin Frelzare Christo, som är sielfwa lifwet, hållandes före sig best kunna dö, när hon hade Jesum i hiertat. Sökte alltså och wann kort för sitt saliga aflidande, försäkran om Jesu nådiga inneboende, förening och delachtighet, medelst then H. Natwardens andächtiga anammande. Hwarpå hon hörde sig föreläsa åtskilliga suckningar; böner, andachter och Psalmverser, med upseende ögon och uplysta händer til himmelen, sådan wäntande sin hielp och sin Siälas brudgumma. Ändteligen när hon rönte hans hemliga närwarelse, framförde hon thesa Dawids ord af Ps. 121: 4. Si, then mig bewarar, han är icke sömnog eller sofwer. Och dermed affonnade hon helt stilla och sachtmodeligen i Jesu famn, hwilket skedde then 13 sidstledna Junii, flockan emellan 9 och 10 om aftonen, på hennes 26 ålders år. Hennes siäl är nu wisserligen, såsom en kyss Jesu brud, af the heliga Änglar införd i then himmelska bröllopsalen, hwarest hon prälar i en ewig frants och behåller segren af kysshetens kamp. Wisshetenes Bok, 4: 2.

VOTUM, N:o 285: 13.

O Herre! låt oss besinna och flitigt tencka uppå;
 At tiden mond' förwinna och wi måst härifrå.
 Then hugnad frögd och ära, som oförgångelig är,
 Then wärdes oss beståra wår GUD och Frelzare tiår!

Tacksägelse.

 Den saliga dödas i sorg awarlatne Fru-
 Moder, Syskon och anhörige årkänna med
 skyldig wördnad och tacksägelse then åra,
 gunst, benågenhet och wänskap, som thenna
 Christeliga och Förnåma Guds Församling
 hafwer behagat med sin anseenliga och angenå-
 ma närwarelse emot theras saliga döda, wid
 thes jordafård och begrafning, at förklara; för-
 säkrandes, sig skola sådan godhet tacksammeligen
 ihogkomma, samt hwarjom och enom thesöre,
 efter stånd och wårde, med skyldigsta
 heder och tjenst bemöta.

Grifte-Kunor

Öfwer

Biskopsdotteren,

Hälborna och Engdåbla Jungfru,

f. CATHARINA

MARGARETA

Rudenstiöld /

Född i Carlstad d. 12 Octobr. 1714.

Saligen död i Linköping d. 13 Junii år 1740, och
hederligen begraven ther sammastädes, vti sin

Saliga Faders Graf i Domkyrkion, then 24

i samma månad, som var Miksom-

marsdagen.

† † † †

thenna Kropp, som, fälld af dödens pilar,
Bland Fadrens stofft i themma grift sig hwilar,
Och warit nämnd CATHRINA RUDEN:
SKJÖD;

Har bodt en Siäl med Gud och dygd v. föllod;
En Christi Brud, i blode hans wäl renad,
Och medelst tron med honom fast förenad.

† † † †

En Gndlig Siäl; GUD älska, bedia, prisä
Och vthan flerd Gudfruchtig sig bewisa,
War hennes lust; Guds Ord thes betsta skatt,
Och hiertat war i Gudi nögd och gladt;
GUD war i bön ell' song, ehwad hon gjorde;
Guds nåd och tröst i lif och död hon sporde.

† † † †

En Dygdrik Siäl; then helga Gudens tempel;
I hwilket til båd' prydnung och Exempel,
The Andans fruchter, Christina dygders skrud;
Som pryda betst en Herrans Christi Brud,
Man lysa säg: Hos henne the sä grodde,
At ofelbart GUD vti henne bodde.

† † † †

En Lydig Siäl, som snart och gerna gjorde,
Hwad henne sades och hon gjöra borde.
Näst Guds, sä war Föräldrarnas behag
För henne en helt oförkränkelig lag;
Ehwad hon säg Frumodren hafwa wille,
Thet steddde strax med lust, flit, skick och smille.

† † † †

En Kiärlig Siäl; all afwoghet hon fndde;
Och, som förgift, hat, kiäbber, tråtor skydde.
Med Syfkon sät, hos andra kiär och from,
Och ödmjukhet war hennes egendom;
En wann hon pris hos alla, gunst och heder
Med lufsighet och ångla-täckta seder.

† † † †

En Tolig Siäl; sig vndergaf Guds wilja
Med tolamod; lät ingen ting, sig skilja
Från GUD; then kall GUD tecktes skencka in
För henne, drack hon med så toligt sinn,
Att hon ej fans, fast döden nalkad's, qwida;
Men syntes glad Guds hielpstund förbida.

† † † †

Nu Salig Säl, en snidhwoit CATHARINA *
In för Guds thron nu perlolikt ** mond' skina;
Här RUDENSKJÖLD, ther Lambets sköna Brud
Ingången til sin brudgumma och GUD
I himlaborg; ther skal ock kroppen blifwa
Införd, och GUD of RUDENSKJÖLD gengifwa.

† † † †

Inmedlertid tin sälla Siäl GUD loffwar
I himmelen, och Kroppen liksom soffwer
I jordene, med mörker öfwerhölad,
Titt ädla namn, o! CAISA RUDENSKJÖLD,
Förwaras skal i werdigt äreminne,
Tills tig igen wi bland Guds helgon finne.

* Catharina är af ett Grefiskt ord, som betyder ren, hwoit eller obefleckad.

** Margareta tyckes bemerka en perla, som på Latin heter Margarita.

Graf = Skrift,
 Öfwer
 Wälborna JUNGFRU,
 Jungfru CATHARINA
 MARGARETA
 RYDQVISTSSON,

Vpstald
 Af thes sörgande Broder.

† † † † †

Satt litet stilla, wandrings man,
 Och märk, här hwilar then, som wäl war vng til
 ären;
 Dock lefwat mer, än mongen an,
 Som lenge kammnat har the blanka silfwer = håren.

Tu tänker: themna sten så lätt,
 Som andre, swika kan: En Bror' ock ruman ristar.
 Wälan: jag efterger min rätt:
 Min Systers namn theraf mer winner, än thet mister.

En mer waracttig minnes = stod
 At henne vprest är vti hwart redligt sinne:
 Jag tilstår ock, min hand och mod
 Til thetta wärk, af sorg, sig föga dugse finna,

Nu fråga hwem, som henne kânt,
Ja afwund sielf, the lär' orwåldugt tig berätta,
Hur' hon sin GUD ofskrymtadt tjånt:
Hwad wårde hon yppåförgångligt alt wetst sätta.

Hur' hon i samfund fört sig opp;
Med ådel ödmjukhet: oprichtig, men försichtig:
Hast dygd för mål i alt sitt lopp:
Ståds glad; Ståds sig påmint, at tiden är högwigtig.

Föråldrom altid lydno sedt,
Och nu sin hulda Mor, yppå thes ålders dagar,
Thet första sorge-åmne gedt,
Når, ibland Otta, hon, fast yngst, först afsted tager.

Men framför alt tu märka lär
Thes fasta tolamod, tå plågors hop tilstötte;
Och thet, som wårket kröna plår,
Thet oförsträckta mod, hwarmed hon döden mötte.

Når, wti sådan menlöshet,
Hon stådat inemot tre gånger nio skörder;
Wid långsta dag sin qwåll hon sedt,
Dock tit, thet hennes Sol ej bargas, blefwit förder.

Af sådant alt tu sluta kan,
Ho wål har lef't och dödt, til mogen ålder hunnit:
Ju på en jordist wådje-ban
Thes lopp ej räknadt blir, som ej har lönen wunnit.

Når tiden annat plånat ut,
Tu thenna lärdom dock ej lär i glömfsto sänka:
Tånk, vthan ångslan, på titt slut;
Men ångsla tig, om tu förgåter thepå tänka.

ULR. RUDENSCHÖLD.

Styl

Skyldigt Öreminne
Öfwer
Wälborna JUNGFRU,
Jungfru CATHARINA
MARGARETA
Rudenstiöld.

---

† † † † †

LÖn härlig Edens Prins i Herrens ogunst kom,
Tå himbla-glansen sig i jorda-mörker sänkte,
Och wändes neder, tå han up åt högden tänkte,
At största saknad blef på Nådens rikedom.

En Siäl, som skapad war at ewigheter se,
Ej wille sluta: at, om GUD war högsta goda,
Hon ingen sällhet bordt i andra ting förmoda;
Men syntes myfsand åt ett obeständigt le.

Förståndets höga ljus, som himmel, jord och haf
Med snälla tankar i sin qwickhet kunde fatta;
Then wiljan, som förstod med giltigt wärde skatta,
Swad skapadt war, och ej, wel råtta wägen af.

Förderfwet hastigt tog tå himblens afbild in;
I yttre hyddan stöd ock afwen sina pilar,
At then som karster war, på swager grund sig hwilar,
Och oft för afton ser nu vndergången sin.

Ja!

Ja! all naturens kraft sin öfna tilgång stöt,
Och stelnad' lika som för kulna Nordan-wäder,
Måst prachten lade af och första barndoms kläder,
När wadens brändad kring i lustans ädror stöt.

Allt i en hwimmel lopp förvthän sätt och sticl,
Ett måster-syncke wardt snart mer än ofatt ämne,
Och kunde äfwen knappt sitt eget öde nämna:
Ty sielf förnuftets eld i mörker skymning gick.

En mächtig HErre war, som slapat hade först;
Hos hwilken roshet bor i ewig rätt och nåde:
Ty gaf han läkedom til jämkning för them både;
At icke sägas kan, ho warit aldrastörst.

Igenom enda Son, som werld och himmel wil
Försona med sin död, thet fallna kunde rättas,
Och synda-smittan i så dyrbart blod aftwättas,
Om Tron, en hünbla-stänck, thet ser och griper till.

En Tro, som icke är ett Nådens gylleri,
Men yti Medlar'ns kraft kan segra öfwer werlden
Med hopp och tålmod, fly bort från synda-flården,
Och wisa kärleks-wärk förvthän skrymterie.

På thenna grunden är en Men'skians sällhet satt,
Som wid ett dubbelt lius ej wil i mörkret wandra,
Ej eller nåden i lösachtighet förändra,
Men söka lydigt then til lösning gifwa skatt.

Hon lefwer tå ej sig, men then, som lifwet är,
Och sträfwar, som en gren, i samma trädet wåra;
Hon på sitt samwet ser, som ewighetens lära,
Then tiden skrifwa skall, och domen öfwa lär.

Hon städat döden än med Judans perspective
I annor skenad, än han sig för ögon målar;
Hon märker skönhet, som bak efter honom prälar,
Och wet, at theenne är, som öpnar annat lif.

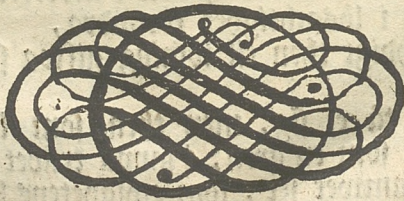
Wid sådan räkning kan en gammal wara yng,
Som ingen tronens kamp än wti Christo wunnit;
En ynger theremot, som then ther ären humnit,
Enär ej foten är på synda-banen tung.

Sin' wägar H Erren wet at i en böslig siäl
Igenom nöd och död sitt wärk til ända föra;
Ej barnet ofta wil wid riset gierna röra,
Eä thet af oförstånd ej ser sitt eget wäl.

Wår döda ynger blef i korsets Schola lärd,
At werlden närmar' til sitt falska wäsend' kånna;
Så wille H Erren Gud all främmand' eld förbränna,
Och giöra henne snart sin Brude-krona wård.

Fast torra sanden man med tårar suchad ser,
Och mongen djuper suck sig genom munnar swingar;
Fast dygden förer kring thes namn på ryeftets wingar,
Hon nu doch mera at alt timmeligit ler.

WILHELM ANDR. WENNERDAHL.

Christe

Christeliget
Äre = och Trösteswåde

Wid
Wälborna Jungfruns,

Jungfru CAISA

MARGARETA

Rudenstiölds

Begrafning.

† † †
Hen som i tiden varit har
I Jesu blod en ren CATHRINA,
Hon MARGARETA lius och klar
Är worden och mond' ewigt skina
Bland helgonen och Änglars Chor
I himmelen, ther Jesus bor.

I mull här hwilar hennes kropp,
Han säfwer sött i modrens sköte,
Til thes han härlig wäckes opp,
På Domedagens stora möte.
Ach! med hwad frögd wi skole tä
Wär CAISA RUDENSKIÖLD genfä!

Såll

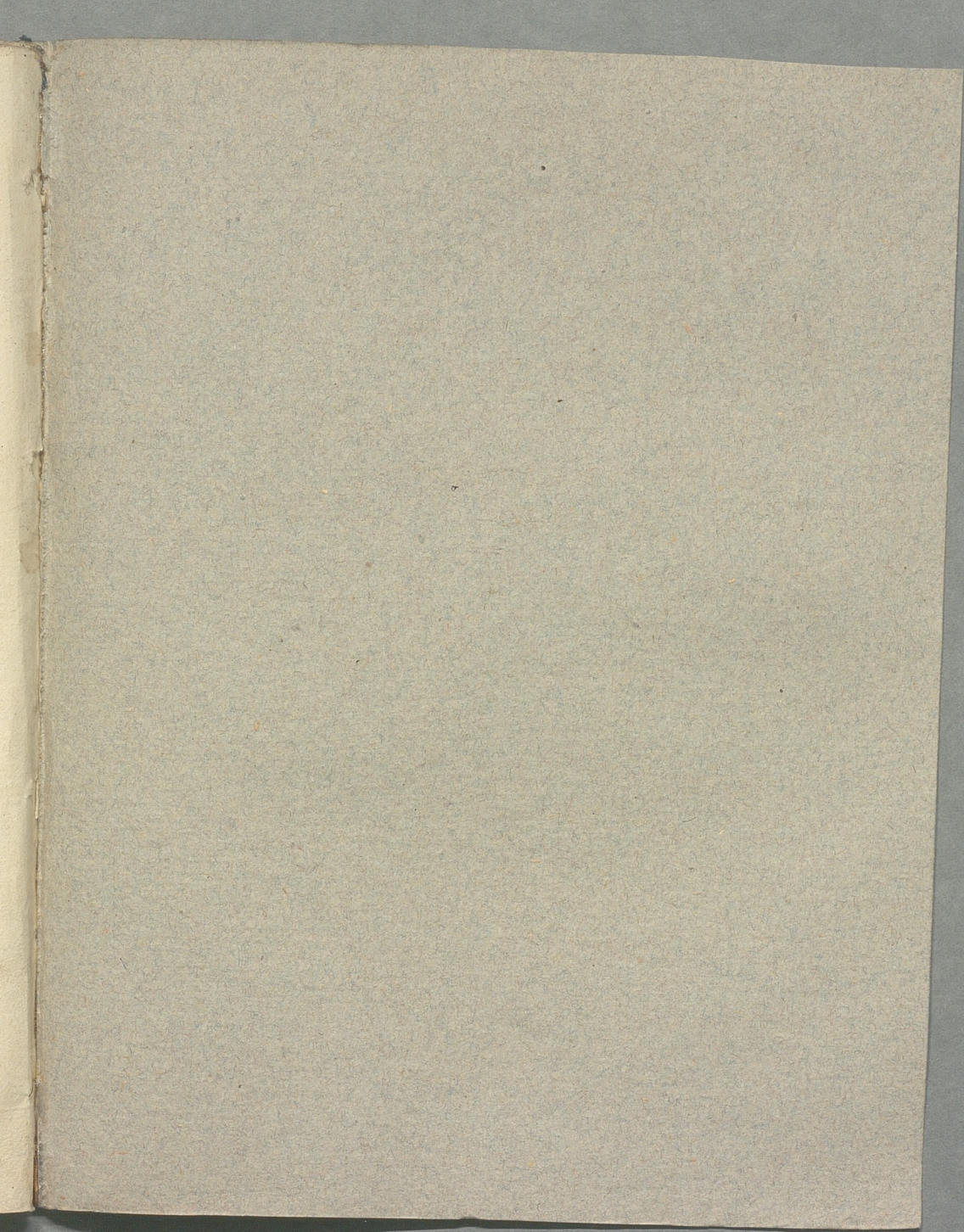
Säll hon, som redan hunnit tit;
Hwarest wi alle önske hamma;
Wi gifre oss therom all flit,
At henne ewigt få omfamna
Och omgås med i himbla-högd;
Lå blir bå du och jag förnögd.

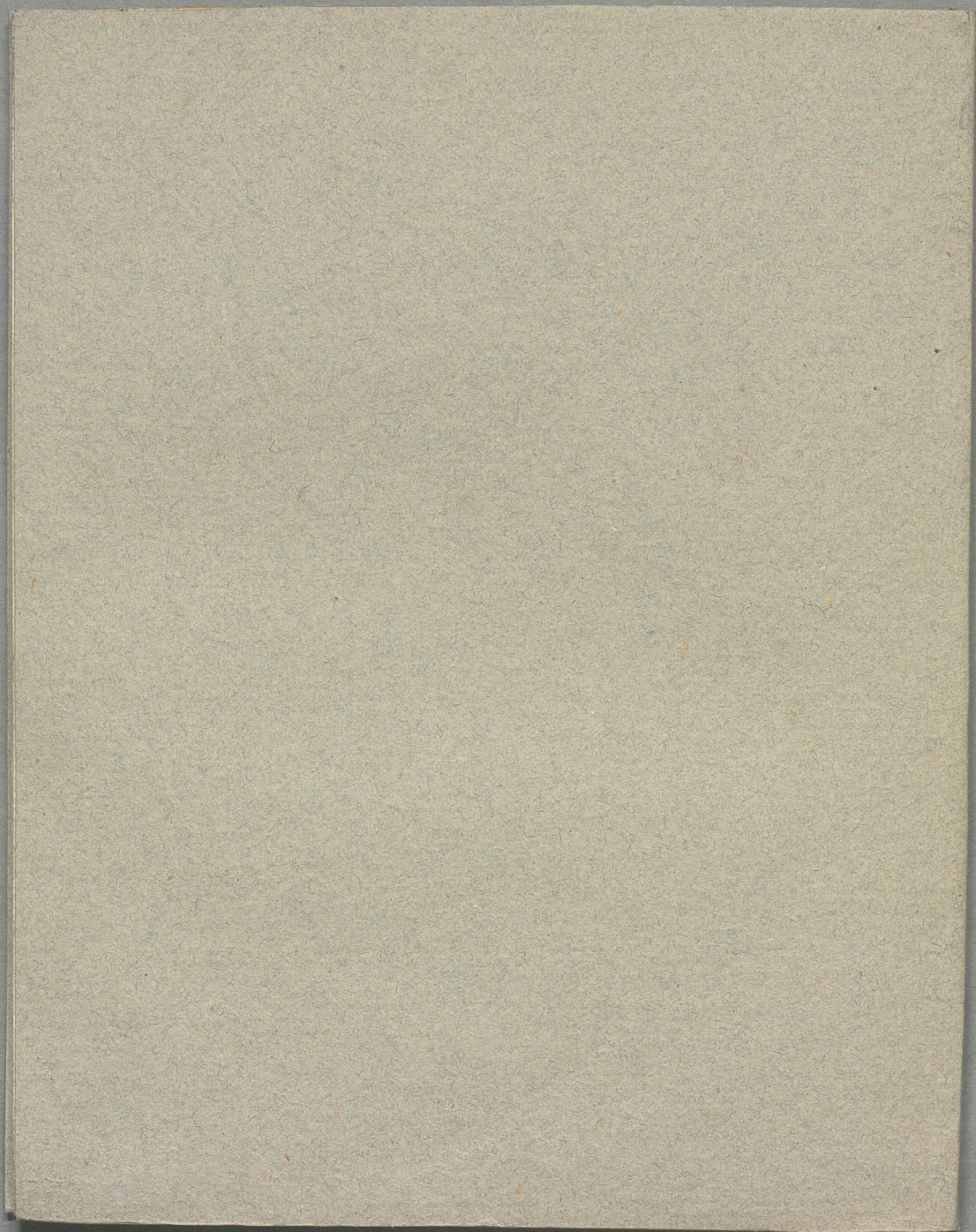
I medlertid skal namnet tit,
Du Inglatäcka CATHARINA,
Ej plånas vthu minnet mitt,
Förrän jag sluter dagar mina;
Lå kommer jag tit ther tu äst
Och blir med tig en himblagäst.

AMEN!

Skrefvit af en
Esterlångtare.

www.books2ebooks.eu